

2

ОБРАЗУВАЊЕ НА НЕТ ПРЕДИЗВИК

Анализата од 2021 година истакна дека приближно 94.000 лица на возраст од 15 до 29 години во Северна Македонија не биле ангажирани во вработување, образование или обука (NEET), што претставува 24,2% од младата популација. Ова значи пад од 31,3% во 2016 година, делумно поради иницијативите како што е пилотот Младински гаранции во 2019 година. Студијата ја нагласи важноста на насочените политики за понатамошно намалување на стапката на NEET, како што се подобрување на образовните програми усогласени со потребите на пазарот на трудот и обезбедување услуги за поддршка за младите баратели на работа.

Приближно 12,7 отсто од сите млади NEET биле регистрирани во Агенцијата за вработување (ABPM) во 2021 година, што е тренд на опаѓање во споредба со 16,4 отсто забележани во 2016 година. Како што се очекуваше, младите кои се краткорочно или долгорочно невработени имаат поголема веројатност да се регистрираат (65,7 отсто, односно 65,8 отсто). Сепак, има млади луѓе кои се неактивни според Анкетата за работна сила, но кои се регистрирани во службите за вработување (Слика 5), особено кај младите луѓе со грижа и семејни обврски (12,7 проценти) и обесхрабрените работници (18,7 проценти). Ова може да се должи на паричните бенефиции поврзани со регистрацијата во Јавната служба за вработување (ПЕС), а особено на еднократната парична поддршка овозможена за време на првиот бран на пандемијата Ковид-19

Во 2021 година, младите невработени лица претставуваа приближно 52,1 отсто од сите млади NEET (15-29 години), од вкупно околу 50.000 млади луѓе (26.000 жени). Најголем удел на млади невработени е забележан во Скопскиот (29,1 отсто) и Североисточниот регион (20,5 отсто), додека најнизок е во Југоисточниот регион (3,3 отсто). Во сите региони, младите мажи од двете возрасни групи се со поголема веројатност да бидат невработени отколку младите жени, освен на Исток за возрасната група од 15 до 24 години, како и во Вардар и Пологи за постарата група

Во однос на испораката на понудите, бројките на северномакедонската YG за 2018 година се главно во согласност со просекот пронајден во земјите на ЕУ, бидејќи приближно 41,9 отсто од над 5.200 млади лица регистрирани во пилот фазата на YG добија понуда во рок од четири месеци. Над 36 отсто добиле понуда за вработување, додека 3,1 отсто добиле стажирање и 2,2 отсто понуда за континуирано образование и обука. Над 34 отсто од младите корисници останаа во системот за испорака на услуги YG над четиримесечниот праг.⁶ Врз основа на овие ветувачки резултати, шемата YG беше проширена на целата земја во 2019 година, кога околу 20.000 млади луѓе се регистрираа за да добијат поддршка.⁷ Сепак, бројките се зголемија, но со бројот на млади луѓе штотуку почнаа да се намалуваат.³ YG добива понуда во временската рамка со четири усти и 45,8 отсто остануваат во системот за испорака на услуги YG повеќе од четири месеци во 2019 година.